

**Servicedocument facilitering
studentenraden in het mbo**

Titel	:	Service document facilitering studentenraden in het mbo
Auteur(s)	:	JOB, MBO Raad
Woerden, Utrecht	:	29 juni 2021
Versienummer	:	1.0

Inhoudsopgave

<i>Inhoudsopgave</i>	3
<i>Inleiding</i>	5
Een succesvolle participatiecultuur	5
Informele medezeggenschap	5
Doel servicedocument	6
<i>Afspraken vastleggen</i>	7
<i>Positie van de studentenraad</i>	10
Medezeggenschapsstructuur	10
Budget en voorzieningen	9
Ondersteuning	10
Begeleiding	10
Scholing	10
Verkiezingen	11
<i>Juridische ondersteuning</i>	12
Geschillencommissie	12
<i>Informatievoorziening overleg en communicatie met achterban</i>	13
Overleg	13
Achterban raadplegen	14
Onderzoek	15
Communicatie	15
<i>Compensatie</i>	16
Financieel	16
Tijd	16
Vrijstelling	17

<i>Bijlage Praktijkvoorbeelden</i>	18
Medezeggenschapstructuur	18
Ondersteuning en begeleiding	18
Scholing.....	19
Voorzieningen.....	19
Raadplegen achterban	19
Onderzoek.....	19
Communicatie	20
Financiële compensatie.....	20
Compensatie in tijd	20
Vrijstellingen	21

Inleiding

Het stimuleren van de betrokkenheid bij medezeggenschap begint bij het in positie brengen van studenten. Dit betekent dat studenten die vaardigheden en middelen kunnen krijgen om medezeggenschap tot een succes te maken.

Sinds 2010 is in de wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) opgenomen dat iedere mbo-school een studentenraad heeft. In artikel 8a.1.2, eerste lid, om precies te zijn. In de daarop volgende jaren heeft de studentenmedezeggenschap (hierna medezeggenschap) zich steeds verder ontwikkeld. Het is de verantwoordelijkheid van het college van bestuur om de studentenraad voldoende faciliteiten te bieden om hun taken goed uit te kunnen voeren. In de praktijk wordt dat bepaald in onderling overleg en daardoor bestaan grote verschillen hoe studentenraden worden gefaciliteerd. Dit komt deels omdat er (door bijvoorbeeld organisatiestructuur) verschillende afspraken aan ten grondslag liggen, maar ook omdat scholen nog zoekende zijn naar een succesvolle manier om medezeggenschap en de ondersteuning ervan vorm te geven.

Een succesvolle participatiecultuur

Het servicedocument facilitering studentenraden in het mbo gaat over de formele medezeggenschap. Medezeggenschap gaat echter verder dan de studentenraden alleen. Bijna één op de vijf studenten wil (heel) graag meepraten over het verbeteren van hun school of opleiding (JOB-monitor, 2020). Naast een goede facilitering van de studentenraad is het belangrijk dat er sprake is van een participatiecultuur op school. Hierdoor krijgen studenten de ruimte hun mening te laten horen, worden zij uitgedaagd mee te denken over het onderwijs en wordt er geluisterd en teruggekoppeld. Om studentparticipatie goed vorm te geven is het goed om hier een visie op te hebben en concrete acties ter bevordering van de participatiecultuur te formuleren. Lees [het onderzoek van JOB over medezeggenschap en studentparticipatie](#).

Informele medezeggenschap

Om formele medezeggenschap goed te laten werken en om voldoende uitwerking te geven aan de hierboven genoemde wet ligt informele medezeggenschap ten grondslag. Het valt JOB en MBO Raad op dat scholen met goede informele medezeggenschap, goede formele medezeggenschap hebben. Informele medezeggenschap bestaat namelijk uit contact tussen de studentenraad en de studenten om input te verzamelen. Dit kan op allerlei verschillende (creatieve) manieren. In tegenstelling tot formele medezeggenschap heeft informele medezeggenschap geen wettelijke of een andere formele basis. Voorbeelden in dit servicedocument zijn dan ook ter inspiratie.

Goed verzorgde informele medezeggenschap geeft input aan het eigen beleid van de school. Het schooleigen beleid regelt bijvoorbeeld hoe de betrokkenheid van het college van bestuur, medewerkers en studenten bij medezeggenschap binnen de eigen school kan worden vergroot.

Doel servicedocument

Het doel van dit servicedocument is tweeledig. Allereerst geeft het een uitwerking aan artikel 8a2.1 uit de WEB. Daarnaast biedt het servicedocument *best practices* ter inspiratie bij het vormgeven van medezeggenschapondersteuning in het mbo.

Voor vragen over de inhoud van dit servicedocument:

- MBO Raad, Bas Litjens, b.litjens@mboraad.nl
- JOB, info@jobmbo.nl

In dit servicedocument wordt verwezen naar bestaande wetsartikelen en worden bestaande voorbeelden van scholen gebruikt van voorzieningen die goed in het wettelijk kader passen. Eens per twee jaar worden - indien nodig - de voorbeelden geactualiseerd. Hieronder de twee belangrijkste bepalingen.

Artikel 8a2.1 lid 4 WEB

Het bevoegd gezag draagt zorg voor de voorzieningen die de studentenraad voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft.

Artikel 8a.1.4 lid 1 WEB

Het bevoegd gezag zorgt ervoor dat binnen de instelling een volwaardige, goed functionerende en effectieve medezeggenschap van studenten en vavo-studenten en, in voorkomende gevallen, ouders plaats kan vinden waarbij ten minste wordt voldaan aan de volgende eisen:

- a. de verkiezingen zijn zodanig geregeld dat deze kunnen leiden tot een studentenraad of, in voorkomende gevallen, een ouderraad die een representatieve vertegenwoordiging van studenten, vavo-studenten of in voorkomende gevallen ouders vormt;
- b. de medezeggenschapsstructuren sluiten zo veel mogelijk aan bij de organisatiestructuur, besluitvormingsprocedures en verantwoordelijkheidsverdelingen binnen de instelling.

Afspraken vastleggen

Vanuit JOB en de MBO Raad bestaan afspraken over goede begeleiding en ondersteuning van de studentenraad. In het reglement voor de studentenraad of een bijlage hiervan, dienen over de onderstaande onderwerpen afspraken gemaakt te worden. Denk hierbij aan de onafhankelijkheid van de begeleider, inspraak van de studentenraad en voldoende tijd voor het uitvoeren van de functie.

Studenten kunnen zelf goed aangeven wat ze nodig hebben. Een effectieve facilitering van studentenraden begint daarom met de vraag aan de studentenraad hoe zij ondersteund willen worden. Het mbo kent een grote diversiteit aan scholen en daarmee ook aan vormen van georganiseerde medezeggenschap en studentenraden. Daarom is maatwerk en ruimte om te zoeken naar een aanpak die passend is voor de school belangrijk. Ten minste één keer per jaar moet er de mogelijkheid zijn te reflecteren op de facilitering van de studentenraad en (nieuwe) afspraken vast te leggen in het medezeggenschapsstatuut, reglement van de studentenraad of een bijlage hiervan zoals een afsprakenlijst of faciliteringsdocument. Een voorbeeld van het reglement voor de studentenraad is beschikbaar [op de website van JOB](#).

Artikel 8a.3.1. Reglement studentenraad

1. Het bevoegd gezag stelt, met inachtneming van de voorschriften in dit hoofdstuk, voor een periode van telkens vijf jaar een reglement voor de studentenraad vast. Het reglement kan tussentijds worden gewijzigd.
2. In het reglement worden in ieder geval regels gesteld omtrent:
 - a) het aantal leden van de studentenraad;
 - b) de wijze en organisatie van de verkiezingen van de leden van de studentenraad;
 - c) de zittingsduur van de leden van de studentenraad;
 - d) de wijze waarop wordt gewaarborgd dat de leden van de studentenraad hun uit het lidmaatschap van de studentenraad voortvloeiende verplichtingen nakomen;
 - e) de voorstellen van de studentenraad, bedoeld in artikel 8a.2.1, tweede lid, waarover het bevoegd gezag een standpunt inneemt, en de termijnen daarvoor;
 - f) het verschaffen van informatie door het bevoegd gezag aan de studentenraad;
 - g) de termijnen binnen welke tot instemming of onthouding van instemming moet worden besloten, en de termijnen binnen welke advies moet worden uitgebracht;
 - h) het toekennen van eventuele andere bevoegdheden aan de studentenraad.
3. Het bevoegd gezag legt het reglement, alsmede elke wijziging ervan, als voorstel aan de studentenraad voor en stelt het slechts vast voor zover het voorstel de instemming van twee derden van het aantal leden van de studentenraad heeft verworven.

Hieronder volgen de afspraken die in ieder geval worden vastgelegd in het reglement voor de studentenraad of een bijlage hiervan:

Medezeggenschapsstructuur

- facilitering studenten(deel)raad
- rechten en vormen van overleg
- begroting: budget en voorzieningen
- evaluatie

Ambtelijke ondersteuning / begeleiding

- (extra) ambtelijke ondersteuning / begeleiding van de studentenraad.
- contacten met externe deskundigen;
- het organiseren van contacten met de overige studenten;
- het organiseren van de verkiezingen van de leden van de raad;
- het volgen van cursussen door de leden van de studentenraad;
- het bijwonen van relevante bijeenkomsten;
- het aansluiten bij een belangenorganisatie;

Juridische ondersteuning

- juridische ondersteuning;
- andere voorzieningen die voor het werk in de studentenraad redelijkerwijs nodig zijn;

Informatievoorziening

goede informatievoorziening richting de studentenraad:

- op welke manier zij informatie en stukken ontvangen en de termijnen van stukken ontvangen
- hoe inzichtelijk wordt gemaakt welk effect de maatregelen hebben voor studenten
- de momenten waarop de studentenraad wordt betrokken bij de plannen waarbij in wordt gegaan op de volgende fases; voor de plannen zijn uitgedacht, tijdens het uitwerken van de plannen en het conceptvoorstel;
- of en wanneer de studentenraad wordt betrokken bij gesprekken en adviezen met externe adviseurs indien die zien op zaken waar de studentenraad bevoegdheden heeft.
- een goede voorbereiding en begrijpelijke stukken als voorbereiding op een vergadering waarbij ingegaan wordt op de voorbereidingstijd en de begrijpelijkheid van de ingebrachte stukken.

Compensatie

Een financiële compensatie voor studentenraadsleden:

- de hoogte van het bedrag en/of de vorm van financiële compensatie;
- onkostenvergoedingen voor bijvoorbeeld telefoonkosten, drukwerk, et cetera. afspraken om uitloop van de studie door werk in de studentenraad te voorkomen.

Andere vormen van compensatie

- tijd
- vrijstelling(en)

Positie van de studentenraad

Medezeggenschapsstructuur

De studentenraad en het college van bestuur maken afspraken over de facilitering en het organiseren van getrapte en informele medezeggenschap. Het college van bestuur en de studentenraad maken afspraken over de facilitering vanuit de school bij het opzetten en scholen van deelraden, klassenvertegenwoordigers of andere vormen van georganiseerde medezeggenschap indien de omvang en de organisatie van de school dit noodzaakt of logisch maakt.

Er worden daarnaast afspraken vastgelegd over de rechten en vormen van overleg die deelraden of andere vormen van georganiseerde medezeggenschap krijgen binnen de school. In het rapport van JOB [Jij beslist mee 3.0](#) staat meer informatie en tips over het belang van medezeggenschap, een participatiecultuur en informele medezeggenschap.

Artikel 8a 4.1 WEB

De medezeggenschapsstructuren sluiten zo veel mogelijk aan bij de organisatiestructuur, besluitvormingsprocedures en verantwoordelijkheidsverdelingen binnen de instelling.

Budget en voorzieningen

Het college van bestuur zorgt dat er een redelijk budget beschikbaar is voor voorzieningen. Wat een redelijk budget inhoudt, wordt bepaald in samenspraak tussen bestuur en studentenraad en wordt opgenomen in de begroting. Het college van bestuur zorgt dat er een budget is voor facilitering van de studentenraad. Dit budget kan bijvoorbeeld besteed worden aan:

- (extra) ambtelijke ondersteuning / begeleiding van de raad;
- contacten met externe deskundigen;
- het organiseren van contacten met de overige studenten;
- het organiseren van de verkiezingen van de leden van de raad;
- het volgen van cursussen door de leden van de raad;
- het bijwonen van relevante bijeenkomsten;
- het aansluiten bij een belangenorganisatie;
- een financiële compensatie voor studentenraadsleden;¹
- juridische ondersteuning;
- andere voorzieningen die voor het werk in de studentenraad redelijkerwijs nodig zijn; en

¹ Op dit onderdeel geldt dat de studentenraad niet autonoom beslist over de hoogte van haar eigen vergoeding. Dit doet het college van bestuur in overleg met de studentenraad zelf. Het is wel mogelijk dat besloten wordt dat de studentenraad zelf over de onderlinge verdeling en van het totale budget gaat en over eventuele voorwaarden die aan de vergoeding zijn gekoppeld.

- goede informatievoorziening richting de studentenraad.

Het bevoegd gezag zorgt er daarnaast voor dat de studentenraad de beschikking krijgt over de voorzieningen die de raad voor zijn werk nodig heeft, zoals ruimten om te werken en (online) te vergaderen, gebruik van telefoon, eigen ICT-voorzieningen, papier en andere materialen voor zover dat redelijk en nodig is. Het college van bestuur stelt vergaderruimtes tot beschikking en zorgt voor printvoorzieningen of tablet om stukken op te lezen. De studentenraad en het college van bestuur leggen afspraken vast over huisvesting, communicatie, ict, printen/kopiëren en administratie.

Ondersteuning

Voor een volwaardige en effectieve medezeggenschap is het noodzakelijk dat er voldoende ondersteuning beschikbaar is voor de studentenraad. Deze ondersteuning kan worden vormgegeven door begeleiding en faciliteiten die vanuit het college van bestuur beschikbaar zijn en een budget voor extra ondersteuning zodat er expertise kan worden ingehuurd of faciliteiten worden ingekocht. In praktijk moet hier een goede balans in worden gevonden.

Jaarlijks wordt de ondersteuning (begeleiding en budget in onderlinge verhouding) voor de studentenraad inzichtelijk gemaakt, besproken en vastgesteld. De studentenraad en het college van bestuur evalueren jaarlijks of de facilitering van de studentenraad voldoende is en kunnen jaarlijks nieuwe afspraken vaststellen. Deze afspraken kunnen zich vertalen in:

- de jaarlijkse begroting;
- het budget voor de studentenraad;
- wijzigingen of ophelderingen in de afspraken in het reglement voor de studentenraad of een bijlage hiervan..

Begeleiding

Deskundige begeleiding van de studentenraad is belangrijk, zodat studenten hun taak in de studentenraad goed kunnen uitvoeren. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het begrijpelijk maken van beleidsinhoud, maar ook om hulp bij het organiseren van de medezeggenschap zelf. Leden van de studentenraad hebben het recht op deskundige begeleiding vanuit de school. Het college van bestuur faciliteert een of meerdere begeleider(s) en/of ambtelijk secretaris(sen). Colleges van bestuur en studentenraden maken afspraken wat de passende ondersteuning is en hoeveel tijd daarvoor beschikbaar is en zorgen daarbij voor voldoende continuïteit.

De gesprekken tussen de studentenraad en de begeleiders zijn in beginsel vertrouwelijk. De studentenraad heeft inspraak op wie de begeleider of ambtelijk secretaris is. Een [functieomschrijving voorbegeleiders van studentenraden is opgesteld door JOB](#) .

Scholing

Studentenraadsleden hebben recht op scholing en uitleg door (externe) deskundigen. Door scholing kunnen studentenraadsleden worden voorgelicht over hun rechten en plichten, vaardigheden die ze nodig hebben voor het werk in de studentenraad of informatie over een bepaald (beleids)thema. De studentenraad mag in overleg met het college

van bestuur (externe) deskundige(n) uitnodigen om mondeling of schriftelijk advies te geven. Het college van bestuur biedt mogelijkheden om programma's en trainingen te volgen die kennis verschaffen over studentmedezeggenschap, het werk in de studentenraad en (beleids)thema's waar de studentenraad mee te maken krijgt. Dit doen zij bijvoorbeeld door gebruik te maken van de [een- en tweedaagse cursussen die JOB](#) aanbiedt aan studentenraadsleden.

Verkiezingen

De studentenraad heeft recht op hulp van de school bij het organiseren van verkiezingen voor de studentenraad. Het college van bestuur zorgt voor een laagdrempelig proces van verkiesbaar stellen en stemmen tijdens de studentenraadsverkiezingen. Hierbij is aandacht voor de toegankelijkheid van de raad voor studentenraadsleden met verschillende studies, achtergronden en interesses.

De studentenraad en het college van bestuur leggen daarnaast afspraken in het medezeggenschapsstatuut vast over hoe de procedure voor verkiezingen eruit ziet; hoe er aandacht wordt besteed aan werving van studentenraadsleden en wat er wordt gedaan bij (te) weinig aanmeldingen.

Artikel 8a.1.4. lid 1a WEB

De verkiezingen zijn zodanig geregeld dat deze kunnen leiden tot een studentenraad of, in voorkomende gevallen, een ouderraad die een representatieve vertegenwoordiging van studenten of ouders vormt.

Artikel 8.a. 1. WEB

1. Aan elke instelling is een studentenraad verbonden. De studentenraad behartigt de belangen van de studenten en vavo-studenten in de instelling.
2. De studentenraad bestaat uit een oneven aantal leden die uit en door de studenten en vavo-studenten worden gekozen.
3. De verkiezing van de leden van de studentenraad geschiedt bij geheime schriftelijke stemming.
4. Alle studenten en vavo-studenten die bij de instelling zijn ingeschreven, zijn kiesgerechtigd voor de studentenraad en kunnen zich daarvoor verkiesbaar stellen.
5. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de leden, voormalige leden en kandidaat-leden van de studentenraad niet uit hoofde van hun lidmaatschap of vroegere lidmaatschap daarvan, dan wel hun kandidatuur voor dat lidmaatschap, worden benadeeld in hun positie met betrekking tot de instelling.
6. De studentenraad kiest uit zijn midden een voorzitter en een of meer plaatsvervangende voorzitters. De voorzitter, of bij diens verhindering een plaatsvervangende voorzitter, vertegenwoordigt de studentenraad in rechte.

Juridische ondersteuning

Wanneer er een conflict ontstaat tussen de studentenraad en het college van bestuur, kan de studentenraad binnen de redelijkheid een beroep te doen op juridische ondersteuning. De studentenraad krijgt daarvoor de mogelijkheid om juridisch advies in te winnen bij een (externe) juridisch adviseur. Afspraken hierover worden vastgelegd in het medezeggenschapsstatuut of een ander document.

Geschillencommissie

Er is een landelijke geschillencommissie waar de studentenraad gebruik van kan maken wanneer studentenraad en het college van bestuur er samen niet uitkomen. De studentenraad kan bij een conflict een kwestie voorleggen bij deze [landelijke geschillencommissie](#).

Artikel 8a.4.1. lid 1 WEB

Er is een landelijke geschillencommissie medezeggenschap, waarbij elke instelling is aangesloten. De commissie bestaat uit drie leden, waaronder de voorzitter, en drie plaatsvervangende leden.

Informatievoorziening

De studentenraad en het college van bestuur leggen afspraken vast in het medezeggenschapstatuut of bijlage van dit statuut hoe de studentenraadleden informatie en stukken ontvangen en op welke termijn. Het college van bestuur informeert de studentenraad tijdig en voor een goede voorbereiding en begrijpelijke stukken wanneer de studentenraad om instemming of advies wordt gevraagd. Zo hebben de studentenraadleden de ruimte om hier informatie over in te winnen en besluitvorming te organiseren.

Daarnaast wordt in het medezeggenschapstatuut inzichtelijk gemaakt welk effect maatregelen kunnen hebben voor studenten. Dit houdt in dat het college van bestuur en de studentenraad afspraken maken over de momenten waarop de studentenraad wordt betrokken bij de plannen. Hierbij wordt ingegaan op de volgende fases:

- vóór de plannen zijn uitgedacht,
- tijdens het uitwerken van de plannen, en
- het conceptvoorstel.

Onderdeel daarvan is of en wanneer de studentenraad wordt betrokken bij gesprekken en adviezen met externe adviseurs indien die zien op zaken waar de studentenraad bevoegdheden heeft.

Overleg

De minimale richtlijnen voor overleg met de studentenraad staan vastgelegd in de wet (WEB). De studentenraad en het college van bestuur leggen afspraken vast in het reglement voor de studentenraad of een bijlage hiervan over het aantal keren dat overleg plaatsvindt en de aard van het overleg, rekening houdend met de minimale richtlijnen uit de wet. Ook worden afspraken gemaakt over de rechten van de deelraden, indien aanwezig in de medezeggenschapstructuur.

Artikel 8a.1.5 lid 1 t/m 3 WEB

1. Het bevoegd gezag stelt de studentenraad, de ondernemingsraad en, in voorkomende gevallen, de ouderraad ten minste eenmaal per jaar in de gelegenheid gezamenlijk de algemene gang van zaken in de instelling met hem te bespreken.
2. Het bevoegd gezag, de studentenraad, de ondernemingsraad en, in voorkomende gevallen, de ouderraad komen voorts met elkaar bijeen indien daarom onder opgave van redenen door één of meer der raden wordt verzocht.
3. In geval van een voornemen tot een fusie als bedoeld in artikel 2.1.8 komen het bevoegd gezag, de studentenraad, de ondernemingsraad en, in voorkomende gevallen, de ouderraad bijeen om dat voornemen te bespreken. De bespreking is gericht op het bereiken van overeenstemming. Indien overeenstemming wordt bereikt, wordt dit aangemerkt als instemming met het voornemen tot fusie. Bij het ontbreken van overeenstemming wordt dit aangemerkt als het onthouden van instemming. In het laatste

geval kan elk van de studenten en vavo-studenten aan de bespreking het geschil voorleggen aan de geschillencommissie, bedoeld in artikel 8a.4.1, eerste lid

Artikel 8a.1.6 lid 1 WEB

Het bevoegd gezag heeft de voorafgaande instemming over de hoofdlijnen van de jaarlijkse begroting van een gezamenlijke vergadering van de studentenraad, de ondernemingsraad en, in voorkomende gevallen, de ouderraad, waarbij in elk geval aandacht wordt besteed aan de beoogde verdeling van de middelen over de beleidsterreinen onderwijs, huisvesting en beheer, investeringen en personeel.

Artikel 8a.2.1 lid 1 t/m 3 WEB

1. Het bevoegd gezag stelt de studentenraad ten minste twee maal per jaar in de gelegenheid de algemene gang van zaken in de instelling met hem te bespreken. Het bevoegd gezag en de studentenraad komen met elkaar bijeen, indien daarom onder opgave van redenen wordt verzocht door het bevoegd gezag of de studentenraad. De besprekingen worden namens het bevoegd gezag gevoerd door een lid van het college van bestuur.
2. De studentenraad is bevoegd tot bespreking van alle aangelegenheden, de instelling betreffende. Hij is bevoegd over deze aangelegenheden aan het bevoegd gezag voorstellen te doen en standpunten kenbaar te maken, alsmede het bevoegd gezag te verplichten daarover een standpunt in te nemen en bekend te maken.
3. Het bevoegd gezag verstrekt de studentenraad desgevraagd tijdig alle inlichtingen die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft.

Artikel 9.1.4 lid 8 WEB

De raad van toezicht pleegt ten minste tweemaal per jaar overleg met de studentenraad en ondernemingsraad van de instelling.

Achterban raadplegen

Contact met de achterban is van groot belang om een goed beeld te krijgen van wat er speelt, maar ook om studenten betrokken te houden bij de studentenraad. Uit de JOB-monitor (2020) blijkt dat 52% van de mbo-studenten weet dat er een studentenraad is op school. Dit percentage groeit met de jaren, maar het doel is dat alle studenten hiervan op de hoogte zijn. Door goed in contact te kunnen treden met de achterban zorgt de studentenraad ervoor dat hun bekendheid wordt vergroot. Daarnaast kan middels goede achterbanraadpleging waardevolle input worden opgehaald

door de studentenraad. Het college van bestuur en de de studentenraad leggen afspraken vast over faciliteiten voor het in contact treden en overleggen met de achterban. Voorbeelden van (informele) achterbanraadpleging zijn (pizza)panels, wandelganggesprekken en de organisatie van verschillende vormen van inspraak. Om studenten meer te leren over medezeggenschap en studentparticipatie heeft JOB een [lespakket](#) ontwikkeld.

Onderzoek

De studentenraad krijgt de mogelijkheid studentonderzoeken uit te voeren en wordt indien gewenst ondersteund bij de uitvoering en analyse ervan. De studentenraad krijgt de mogelijkheid gebruik te maken van bestaande enquêtetools en andere mogelijkheden om studenten te bevragen. Er worden afspraken gemaakt over de frequentie en wijze waarop dit gebeurt. JOB organiseert tweejaarlijks het grootschalige landelijk onderzoek: de JOB-monitor. De JOB en de MBO Raad moedigen scholen aan om aan deze monitor mee te doen.

Communicatie

De studentenraad maakt afspraken over de wijze waarop de leden gebruik mogen maken van communicatiemiddelen van de school en de hulp van de communicatieafdeling. Het college van bestuur zorgt ervoor dat de studentenraad goed zichtbaar is en wordt gepromoot. Denk hierbij aan het gebruik van socialmediakanalen van de school, de schoolwebsite, intranet, interne mails en mogelijke andere communicatiekanalen. De school draagt op een actieve manier bij aan de kennis van studenten over medezeggenschap, de mogelijkheid tot lidmaatschap van de studentenraad en meedenken over het onderwijs en de school.

Compensatie

Waardering voor het werk in de studentenraad kan op verschillende manieren vorm worden gegeven. Een compensatie in tijd, geld en studiepunten zorgt ervoor dat studenten hun functie goed kunnen combineren met hun opleiding. Het is belangrijk om hier vooraf afspraken te maken waardoor studentenraadsleden zich gewaardeerd blijven voelen, een kritische houding aan durven te nemen, de mogelijkheden krijgen om zich goed voor te bereiden en hun eigen plannen uit te kunnen voeren.

Artikel 8a.1.2 lid5 WEB

Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de leden, voormalige leden en kandidaat-leden van de studentenraad niet uit hoofde van hun lidmaatschap of vroegere lidmaatschap daarvan, dan wel hun kandidatuur voor dat lidmaatschap, worden benadeeld in hun positie met betrekking tot de instelling.

Artikel 8.1.5. WEB (MBO-studentenfonds)

Ondersteuning wordt verstrekt aan de volgende categorieën van studenten: studenten die lid zijn van een studentenraad als bedoeld in artikel 8a.1.2, van een andere door het bevoegd gezag ingestelde medezeggenschapsstructuur of van het bestuur van een studentenorganisatie van enige omvang met volledige rechtsbevoegdheid.

Financieel

Studentenraadsleden worden financieel gecompenseerd voor het werk in de studentenraad via het mbo-studentenfonds. Dit fonds stelt middelen ter beschikking voor de financiële ondersteuning van studenten die bij de school ingeschreven staan en deelnemen aan een studentenraad. Studentenraden hebben instemmingsrecht op de verdeling van dit fonds.

De studentenraad en het college van bestuur leggen daarnaast afspraken in het medezeggenschapsstatuut vast over de hoogte van het bedrag en/of de vorm van (financiële) compensatie, zoals onkostenvergoedingen voor bijvoorbeeld telefoonkosten, drukwerk, et cetera.

Tijd

De studentenraad krijgt voldoende tijd ter beschikking om zijn werk te verrichten, ook tijdens schooltijd. Om een actieve deelname aan de studentenraad voor een student mogelijk te maken, wordt gekeken naar de planning van de activiteiten van de studentenraad en de benodigde tijdsinvestering in verhouding tot de lesuren/stage-uren van de student. Daarbij is het van belang dat de studentenraadsleden en het college van bestuur er zorg voor dragen dat de tijdsinvestering redelijkerwijs te combineren is met het volgen van de opleiding. Dit leidt zoveel mogelijk tot vrijstellingen en maatwerk.

Vrijstelling

De school houdt rekening met de specifieke situatie van de student en geeft indien mogelijk een onderwijsvrijstelling in de vakken waarbij de competenties overlappen met wat de student in de studentenraad leert. De school waardeert indien mogelijk het werk met een certificaat voor het keuzedeel Invloed en medezeggenschap in organisaties (IMO), maar kijkt ook naar andere mogelijkheden hoe het studentenraadslid gewaardeerd kan worden. De studentenraad en het college van bestuur leggen afspraken hierover vast in het reglement voor de studentenraad of bijlage hiervan.

Bijlage Praktijkvoorbeelden

In de bijlage staat een aantal praktijkvoorbeelden ter inspiratie voor de facilitering van de studentenraden.

Medezeggenschapstructuur

Voorbeelden van medezeggenschapstructuur:

- Elke klas een vertegenwoordiger. Deze vertegenwoordigers overleggen met de deelraden die per college zijn georganiseerd. De deelraden overleggen vervolgens met de centrale studentenraad.
- Getrapt systeem. Hierbij zijn er klassenvertegenwoordigers waarvan een aantal in de deelraden plaatsneemt. Een deel van deze studenten die in de deelraden zit vormt vervolgens de centrale studentenraad.
- Studentpanels. Deze panels komen een vast aantal keer per jaar samen. De uitkomsten van de panelvergaderingen kunnen vervolgens worden besproken in de studentenraad.

Waar geen deelraden nodig zijn kan een vast overleg tussen klassenvertegenwoordigers en de centrale studentenraad georganiseerd worden.

Ondersteuning en begeleiding

Voorbeelden van ondersteuning en begeleiding:

- Een studentenraad heeft een begeleider die 1,5 dag van de week beschikbaar is voor de studentenraad en de andere dagen de functie vervult als docent of als 'projectleider studentparticipatie'.
- Een studentenraad heeft een begeleider voor ondersteuning van haar werkzaamheden. Deze is voor 0,8 fte aangesteld als coach/begeleider. De deelraden hebben een coach voor 0,2 fte.
- De begeleiding is in handen van twee beleidsmedewerkers. De studentenraad heeft op verzoek toegang tot ondersteuning vanuit de diensten Marketing/Communicatie en Financiën. Hierbij bepaalt de studentenraad zelf of zij extra ondersteuning nodig heeft. Of: een studentenraad heeft een twee begeleiders, waarbij een de rol van coach heeft en een de rol van ambtelijk begeleider. Hierbij zijn de uren tussen beiden verdeeld.

Scholing

Voorbeelden van trainingen, teambuilding en/of extra uitleg:

- Een studentenraad kan jaarlijks budget krijgen voor een teambuildingsactiviteit en een training om te professionaliseren.
- Trainingen die studentenraden op verzoek kunnen krijgen, gaan onder meer in op communiceren, onderhandelen, presenteren. Dit zijn trainingen die gericht zijn op het goed uitvoeren van de taken in de studentenraad.

- Studentenraden doen een beroep op een (externe) expert om uitleg te krijgen over een specifiek onderwerp als: de hoofdlijnen van de jaarlijkse begroting, of nieuw schoolbeleid.
- Studenten in de studentenraad volgen het keuzedeel dat zich richt op medezeggenschap “Invloed en medezeggenschap in organisaties (IMO)”. Voor dit keuzedeel kan de student een certificaat krijgen.

Voorzieningen

Voorbeelden van voorzieningen waar studentenraden gebruik van mogen maken:

- Laptops geleverd door school. Op deze manier worden de studentenraden gefaciliteerd om goed hun taken te kunnen uitvoeren. Daarnaast krijgen zij vaak kantoorartikelen zoals pennen, papier en dergelijken.
- Ruimtes. Studentenraden kunnen een eigen vergaderruimte hebben die zij zelf hebben ingericht. Soms wordt gebruik gemaakt van lokalen die door de school beschikbaar zijn gesteld. Wanneer dit wenselijk is vanwege de samenstelling van de raad wordt ook op verschillende locaties (digitaal) vergaderd.
- Vervoersmiddelen. Studentenraden kunnen op een aantal scholen gebruik maken van vervoersmiddelen die gefaciliteerd worden door de school, zoals fietsen of een auto.
- Catering. Wanneer dit nodig is kan gebruik gemaakt worden van catering wanneer er een lunch- of diner is. In andere gevallen krijgen de studentenraad een vast aantal diners per jaar.

Raadplegen achterban

Voorbeelden hoe studentenraden met hun achterban in contact komen:

- Organiseren van informele bijeenkomsten. Zo kunnen leden van de studentenraad peilen hoe studenten over een bepaald thema denken. Vaak zorgt de school dan voor wat te eten en te drinken.
- Evaluaties. Er wordt door scholen gebruik gemaakt van studenten/vakevaluaties om op te halen hoe er wordt gedacht over het onderwijs.
- Inzet medewerkers. Medewerkers worden bijvoorbeeld op de hoogte gehouden van de activiteiten van de studentenraad. Soms komen docenten naar de studentenraad wanneer zij geluiden opvangen in hun klassen.

Onderzoek

Voorbeelden van het doen van onderzoek door de leden van de studentenraad:

- Tools. Studentenraden mogen soms gebruik maken van enquêtetools van de school. Hierover zijn dan afspraken gemaakt tussen school en studentenraad.
- Hulp bij analyse. Studentenraden doen soms ook kleinere onderzoeken via de eigen sociale mediakanalen. Hierbij wordt geen gebruik gemaakt van de tools van de school maar kan in overleg de school wel helpen met de analyse.

- Ondersteuning bij eigen initiatief. Studentenraden kunnen vanuit eigen initiatief met de school overleggen hoe zij het beste een onderzoek kunnen vormgeven en daar de juiste middelen voor gebruiken.
- Aanjagen studentparticipatie. Scholen kunnen hulp inschakelen van jongeren/participatiebureaus om te onderzoeken wat hun school nodig heeft om een structurele aanpak te ontwikkelen rondom studentparticipatie.

Communicatie

Voorbeelden om de zichtbaarheid van de studentenraden te vergroten:

- Eigen pagina op de schoolwebsite en/of het intranet. Daardoor zijn de studentenraden goed vindbaar voor studenten en docenten.
- Mailadres. De studentenraad maakt gebruik van één centraal mailadres dat de school hen levert, eventueel met aparte mailadressen per functie.
- Eigen huisstijl. Voor de herkenbaarheid hebben studentenraadsleden soms kleding met het logo van de studentenraad.
- Communicatieplan. De studentenraad maakt deel uit van het communicatieplan van de school. Zo staan er bijvoorbeeld geregeld interviews met studenten uit de raad in het schoolblad. Zelf kunnen de raden uiteraard ook een communicatieplan opstellen om hun zichtbaarheid te vergroten waarbij bijvoorbeeld eigen social media-accounts ontwikkeld en ingezet kunnen worden en ludieke acties.

Financiële compensatie

Voorbeelden van verschillende financiële tegemoetkomingen voor de studentenraad:

- Een studentenraadslid ontvangt €7,50 per gemaakt uur voor zijn activiteiten voor de studentenraad.
- Een studentenraadslid verdient een bedrag van €150,- tot €250,- per maand op basis van een tijdsinvestering van 20 tot 35 uur per maand.

Compensatie in tijd

Voorbeelden van verschillende vormen van tegemoetkomingen in tijd:

- Geoorloofde afwezigheid. Uren van de studentenraad worden gekenmerkt als geoorloofde afwezigheid. Dit gaat via de studentenraadbegeleider en er wordt rekening gehouden met de situatie van de student.
- Stage-uren. Er zijn ook voorbeelden waarbij een afgesproken aantal stage-uren mag worden ingezet voor werkzaamheden in de studentenraad.

Vrijstellingen

Voorbeelden van vrijstellingen voor de leden van de studentenraad:

- Burgerschap. In overleg met de betrokken docent kan er bijvoorbeeld waar mogelijk vrijstelling verleend worden voor lessen en toetsen voor burgerschap. Daarnaast zijn er voorbeelden waarbij werk voor de studentenraad kan meetellen als maatschappelijke stage.
- Benoemingsbrief. Bij veel scholen wordt de manier waarop vrijstelling wordt verkregen voor de studentenraad afgestemd met de begeleider van de studentenraad. Studentenraadsleden krijgen vaak een benoemingsbrief van het college van bestuur waarin staat dat ze deelnemen in de studentenraad.

